

HIREK.

vezető. P. O. Box 492, Lajos és Borai Károly pénztárnál Winkler Jánosnál...

VELE VAN.

Andor, Gesztes, Gömör-ácsmesternek. Irjon érdeklődés Imrei, Box 44 Mo. Va.

AZI ALDAS.

W. Va. Beregmező, Hidy Sándor, az Island Co. magyar bányászati...

TEMETÉS.

W. Va. — Beregmező Hidy Sándor az 'Coal Co. öreg bánya...

szertartás Kovács ref. lelkész végezte. A temetés a monavillei Egyetnek Utolsó útja...

ELŐ RENDEI JOI GROCERY. Érték Mikó hordja a SZÖLLŐ...

angol nyelv. A birtokait boldog járnak Amerikában. Most...

DORE BRAUN. A híres és közigazgató. Ave. Cleveland, O. (kez-411)

\$1.00. Az éven át.

Minden. Mindet nézi a világot. Ona helyében. Betegségének el...

STA. CLEVELAND, O. 11-g. Híd-g. Híd-g. Híd-g.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

SZABADSÁG LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californai Magyar Farmer

A legelső és legnagyobb magyar lap Amerikában. Megjelenik minden nap

NO. 5. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, hétfő, 1923. január 8. THIRTY-FIRST YEAR. EGYES SZÁM ÁRA 2 ÖRT.

UJ HÁBORUK FENYEGETIK EURÓPÁT

Ford lehet a németek diktátora

Németország szívesen fogadna egy amerikai pénzügyi diktátort. DR. HERMES VÉLEMÉNYE.

Hoover vagy Rockefeller is örömmel látnák a németek.

BERLIN, január 5. Dr. Andreas Hermes, a német pénzügyminiszter ma rendkívül érdekes nyilatkozatot tett arra a tervről...

Önöknek Amerikában néhány kitűnő emberük van, akik valóban alkalmasak volnának arra, hogy kezükbe vegyék az európai gazdasági válságot.

A legalkalmasabb ember, az én ítéletem szerint, természetesen Herbert Hoover kereskedelmiügyi miniszter volna.

NEM FENYEGET MÁR A Bányászsztrájk

A szénhelyzetet vizsgáló bizottság elnökének, John Hammondnak befolyása a bányatulajdonosokra és a szervezett bányászokra.

CHICAGO, Ill., január 5. — A szövetségi kormány John Hays Hammond utján, aki a szénhelyzetet vizsgáló bizottság elnöke...

Nem tesz csodákat Coué sem

"Sohasem gyógyítottam meg senkit" — mondja Coué, a híres szuggesztor. CLEVELANDBA IS ELJÖN.

NEW YORK, január 5. — Emile Coué, a kis francia, aki műtökés nélkül, gyógyszer nélkül akarta elizni a betegséget...

A következőkben foglalta össze azt, hogy állítása szerint mit tud tenni és mit nem.

Oliver S. Lyford, egy visszavonult üzletember, aki rávette Coué-t, hogy az Egyesült Államokba jöjjön, kijelentette, hogy Coué látogatását egyedül altruistikus és nem kereskedelmi célok vezetik.

A FRANCIÁK MOZGÓSITJÁK RAJNAMENTI HADSEREGÜKET

FORDULÓPONTON A MAGYAR ÜGY

Sir William Goode, a magyar kormány nem hivatalos tanácsadója. — Az ántánt most veszi kezébe a magyar jóvátételi ügyét. — Magyarországnak nem fizethet jóvátételt — jelentette ki Krausz Simon bankvezér az angol-magyar kereskedelmi kamara előtt.

LONDON, január 5. — A Christian Science Monitor budapesti tudósítójának Londonba küldött távirata szerint, Sir William Goode, a kiváló gazdasági szakértő, ma utazik Bécsből Budapestre, hogy átvége új állását a magyar kormány nem hivatalos tanácsadója legyen.

SIR WILLIAM GOODE, a magyar kormány gazdasági tanácsadója.

Sir William Goode több hónapot át szándékozta Magyarországon tartózkodni, hogy részletesen áttanulmányozhassa a magyar jóvátételi problémáját...

BUDAPEST, január 5. — A Philadelphai Public Ledger budapesti tudósítója ma a következőkben rendkívül érdekes adatokat közli a magyar jóvátételi ügyéről.

Amerika minden eszközt felhasznál, hogy elhárítsa a Ruhr megszállását FRANCIA-OLASZ KÖZELEDÉS

Négy és fél millió ember csak a parancsot várja, hogy újból megkezdje az ellenségeskedéseket. — Anglia visszavonult a jóvátételi bizottságból

LONDON, január 5. — Körülbelül négy és fél millió ember áll ma fegyverben az európai kontinensen.

A közel Kelet valóságos fegyveres tábor, amelyben közel negyed milliónyi fegyveres ember állomásozik készen a háborúra.

PARIS, január 5. Franciaország ma mozgósította rajnai csapatait. Mindazok az osztagok, amelyek elhagyták a mai yenei táborot, parancsot kaptak a visszatérésre.

Magnin, francia hadügyi miniszter, felfüggesztette az összes szabadságolásokat a elrendelte, hogy minden tényleges szolgálatot teljesítő katonán térjen vissza csapatátéhoz.

A franciák ma konferenciát terveztek az olaszokkal és belgákkal, hogy megállapítsák esetleges együttes akciójukat.

Franciaország magatartását Németországgal szemben egy külön minisztertanács fogja meghatározni szombaton. Hivatalosan megállapították, hogy a Ruhr vidék fegyveres megszállását mindaddig független fogják tartani, amíg Németország köteles szeszáltságát és jóvátételi fizetéseinek határára le nem jár.

A franciák azonban már most késznek a Ruhr vidék megszállására, ha ezt közből szükségesnek tartanák. Terveiket már egy éve elkészítették és Foch tábornagy gyakorló tanácsadókat folytatott ebben a tárgyban Poincaréval, Millerand elnökkel és a francia kormány tagjaival.

Törökországban, ahol Kemal pása emberfeletti erőmegfeszítéssel gyűjti a török csapatokat.

A rajnai tartományokban, ahol Franciaország törökizet fegyveres megszállási körzetének kiterjesztésére német területeket.

Egész Törökország zsúfolásig megtelt csapatokkal és a török tengereseregben, a Dardanellákon, a Márvány-tengerben, a Bosporuson hemzsegek a hadihajók.

Angol, olasz és francia gyalogság tartja megszállva Konstantinápolyt és a Fekete-tengertől az Egei-tengerig terjedő földet.

Később Bonar Law elhagyta az angol delegációt folytatott tanácskozásainak színhelyét, elvesztve szokott nyugalmát, izgatott hangon fordult a sajtó képviselőihez:

"Elmondhatják, hogy a konferencia véget ért. Az angol delegáció holnap visszatér Londonba."

Majd Poincaré ismertette álláspontját a sajtó előtt. Ugy nyilatkozott, hogy a konferenciát megegyezés nélkül felbe kellett szakítani, de ez nem változtat Anglia és Franciaország szövetséges jó viszonyán.

Alig hangzott el ez a kijelentés, amikor híre jött annak, hogy az angol kormány Sir John Bradburyt, a jóvátételi bizottság angol tagját, visszhívta.

Berlin, január 5. — A német sajtó tulajdoni része meggyőzően abból, hogy a "Ruhr vidék francia megszállása háborút jelent."

Berlin, január 5. — A német sajtó tulajdoni része meggyőzően abból, hogy a "Ruhr vidék francia megszállása háborút jelent."

Bányaőrök okozták a vérengzést

A herrini vérengzések újabb tanúi a szervezett bányászok mellett voltak. NYERS ÖRÖK.

Hogy viselkedtek a bányaőrök a bányászokkal szemben.

MARION, Ill., január 5. — A vélelem részére ma tizenöt tanút állítottak elő abból az alkalomból, hogy a gyilkossággal vádolt öt bányász sorsát tisztázni lehessen.

Lucian Tucker, aki saját vallomása szerint huszonnyolc éves bányász és tagja a szakszervezetnek, azt mondta, hogy június közepén tájázta a lesteri bányateleprement, hogy szánklak hajtsa be.

McDowell azt kérdezte tőlem, hogy kén vagyok-e s én azt válaszoltam, hogy nem vagyok.

WASHINGTON, január 5. Az Egyesült Államok minden eszközt arra fog fordítani, hogy kibővítsék a franciák további elnyomulását német területeken.

A párisi konferencia kezdése után ezt a nyilatkozatot adták az itteni hivatalos körökben.

FIZETI TARTOZÁSÁT ANGLIA KORMÁNYA

Angol államférfiak Nagy Británia kötelezettségeiről.

WASHINGTON, január 5. Két héten belül az Egyesült Államoknak járó angol adósságok lefizetésének terminusát meg fogják állapítani.

Ennek a kérdésnek a tisztázása nagyban hozzájárul majd az európai gazdasági helyzet rendezéséhez és a kereskedelmi élet felélesztéséhez.

SZABADSÁG
The oldest established and largest Hungarian paper in the United States
Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cherna, President; B. K. Cherna, Sec'y. Treas.)
Founded by
E. T. Kobányi Alapítvány
Kobányi Tibamér
Editor: Col. ANDREW CHERNA.
Published at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 8332. Cuy. Central 1281.
ELOSZTÁS: AR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$4.00; félre: \$2.00. Kisebbségi egész évre: \$5.00; félre: \$2.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$4.00; half year: \$2.00. — Foreign countries: one year: \$5.00; half year: \$2.50. — Cleveland one year: \$4.00; half year: \$2.00.
Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.
Eastern Office: New York (irodánk címe):
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üstvezető: Joseph Horváth, Manager.

Egészséges a gazdasági élet
Amerika okos politikája.

Az Ur 1923-ik esztendejének hajnalán bátran megállapítható az, hogy közgazdasági tekintetben az Egyesült Államok népének minden oka megvan arra, hogy bizakodással, reményességgel tekintsen az esztendő fejleményei elé.

Minden oldalról, minden gazdasági lényező részéről csak biztató jelek, adatok hangzanak el, olyanok, amelyek egyéni és nemzeti fellendülést tesznek tanúbizonyságot.

A legfontosabb iparok működéséről nagy gondot fordított statisztikai jelentések adatai teljes biztonsággal igazolják azt, hogy ezek az alapiparok a maguk működésében ugyanazt az előrehaladást mutatják, amelyet korábban már 1921. július elején, amely időpont a háború utáni pangás végső és legmélyebb fokát jelezte Amerikában. És a kereskedelmi, ipari szakzsajtó, a maga nagy felkészültségével és gondos összerakott adataival mindegyikben megőrizte azokat a hatalmas statisztikai adatokat.

A munkanélküliség, amely vagy egy esztendővel ezelőtt olyannyira veszélyes és méltán köznyugtalanító keltő tényezőnek mutatkozott, ma már nemcsak, hogy megszűnt, hanem az állapotok e tekintetben annyira megváltoztak, hogy több helyütt és iparágban, különösen azonban az acél, a textil és az építési iparban egyenesen munkanélküliség tapasztalható.

Maguk a vasutvonalak is, a melyeknek a helyzetét pedig csak nem is olyan régen szinte reménytelenség jelezte a sötét szemüvegű dolgozó gazdasági szakemberek, csodálatos előrelendülést mutatnak. Az építkezési ipar egyszerű emelkedésének indult. A bankhitelek után, mint azt a Federal Reserve Board is tanúsítja, élénk a kereslet és a könyvelés hozzájáruló hitel egészen bizonyos, hogy még az eddigieknél is jobban felzárkózik a vállalkozási szellem.

Mindennek körülménye között pedig a lehető legvigasztalóbb az, hogy az emelkedés annyira fokozatos, annyira megalapozott, hogy egyáltalán nem nyújt kilátást az oly szörnyen egészségtelen és annyira kiszámíthatatlan árhullámzásokra.

Ez a körülmény pedig nemcsak arra szolgál, hogy felzárkózzon az egészséges vállalkozási kedvet, hogy lehetővé tegye az előrelátó üzleti számításokat, hogy helyet engedjen a jövőbeni, egészséges ipari befektetéseknek, hogy megszűntesse az egészségtelen kockázatot a vállalkozó, az ipar részéről, hanem egyben feltölti a szolgát a vásárló, a fogyasztó közhatalmát és a végeredményben legjobban és leg hamarabb érzi meg a hátsót a hirtelen áremelkedésnek és a mely végeredményben legkétszörösebb vesztést hozhat a hirtelen árcsökkenésnek.

Az ország közgazdasági állása egészséges és a gazdasági élet egész vonalán talán eddig soha nem tapasztalt abszolút nyugalom, biztonságosság és bizakodás érezhető.

Mindaz pedig az amerikai gazdasági eljárás és módszer egészséges voltát bizonyítja. Amerika volt az első az összes országok között, amely a háborút követően a lehető legelőrelátóbb felkészültséggel, drukk hájzójának közepette észrevette, hogy az alapítványi felkészültség nyomán a deflációnak okvetlenül el kell következnie, hogy az ország csak eme fájdalmas operáció kiállása, cselekvése nyomán léphet újra az egészséges gazdasági viszonyok rendszerébe.

Amerika ezt a fájdalmas operációt teljes sikerrel, nagy ügyességgel, körültekintéssel vitte keresztül és a beteg ma már nemcsak, hogy elhagyhatta a kórházat, hanem egészsége, mint valaha volt.

Ennek a józan, egészséges gazdasági politikának eredménye az, hogy Amerika népe immár teljes bizalommal, a biztonság érzetével tekinthet az Ur 1923-ik esztendejének gazdasági fejleményei elé.

MERÉNYLET KÉSZULT MUSSOLINI ELLEN.
LONDON, január 5. — A rendőrség letartóztatta Moscazzai kommunista vezető több társával együtt, akik mint a kommunista török terrorista egyesületének tagjai, állítólag merényletet terveztek Mussolini miniszterelnökéle ellen. A titkos szervezetnek "Nosza, rajta!" a jelszava.

Kritika és ismertetés.

A felhők kezdenek szétoszlani, a tudásnak, a belátásnak napfénye kezd keresztül hatolni a tudatlanságnak, a tájékozatlanságnak ködén. Ez a homályosnak tetsző frázis arra szolgál, hogy megvilágítsa a kritika helyzetét az Egyesült Államokban.

De legyünk világosabbak. A közönség eddig nem igen volt tisztában azzal, hogy mi a különbség az irodalmi kritika és az egyszerű ismertetés között. Névértékben vett minden vélemény, amit az újságokban, vagy folyóiratokban találtunk, Amerika egyik legkiválóbb írója legutóbb az egyik lapban hosszasan fejtegette, hogy, ugylátszik, ez az állapot szűnőfélben van.

A közönség ma már igenis, kezd különbséget tenni az irodalmi kritika és az egyszerű recenzió között. S hogy hosszant kell mindenkinél kiáltania a tény felett, akinek csak valami köze van az iráshoz, az természetes. És mindenkinél, akinek csak egy kevés köze van az iráshoz, emléme kell, hogy az agitáció ennek érdekében tovább folyik, az is természetes. Ennek a propagandának, a közönség felvilágosítását célzó propagandának mindaddig nem szabad megszűnie, amíg az újságoknál azok, akik kritikákat, vagy ismertetéseknek írnak a lap irodalmi rovatába, rá nem jönnek, hogy ez a közönség, ma már egy tudó, látó közönség, a melynek az olvasni tudásával nem lehet visszaélni.

Egy könyvet ír valaki. Ne vegyük tekintetbe egyáltalán, hogy mi az értéke ennek a könyvnek. Csak azt vegyük figyelembe, hogy szerzőjének több száz órai munkájába került el az a könyvet megírni. Életének hosszú hónapjait temette bele ebbe a könyvbe. Ismétlőjük, mindegy, hogy mi az értéke a könyvnek. Azt kell elismerni, hogy a tudása legjavát adta és minden energiáját belefektette ebbe a munkába. Megérdemli tehát, hogy abszolút komolyan foglalkozzanak vele — ha egyáltalán foglalkoznak vele.

Ne értsen félre senki. Ez nem annyit jelent, hogy a kritikusnak egy könyvről csak jót szabad mondania. Ellenkezőleg. Az az igazi jó kritikus, aki a komoly véleményért kérés és fenntartás nélkül, őszintén megmondja. Az őszinte, habár talán lesújtó kritika, egyenlőre szerzőnek sokszor sokkal inkább hasznára volt, mintha agyba-főbe dicsérték volna.

Az az ember, aki egy újságnál a könyv recenziókat, vagy könyvkritikákat csinálja, nem áll az alatt az obligó alatt, hogy egy bizonyos könyvről véleményét mondjon — legyen aztán ez a vélemény akár jó, akár rossz. Obligóban akkor van, ha már kiválasztott magának egy könyvet, amiről írni akar. Még pedig az irodalmi tisztesség obligója alatt áll. Ha elolvastott egy könyvet és írni akar róla, őszintén kell a könyv szerzőjével szemben eljárnia — nem szabad kimerülnie abban, hogy emondja a könyv tartalmát, ami sokszor még a könyv cirkulációjának is árt.

Volt idő, mikor egy-egy könyvnek a sorsát az irodalmi kritikus szava eldöntötte, mint az ítéző bíró szava ahogy döntött élet és halál felett. A közönség vakon és megfontolás nélkül indult a kritikus szava után. Ha a könyvről jót mondott, mindenki megvette és elolvasta — és jónak találta a könyvet. Ha rosszat mondott róla, a könyv sorsa meg volt peesztelve.

Thomas Hardynek nagyon kellemetlen órákat szereztek a kritikusok. És Shelly életét megrövidítették. Ezek azonban ritkaságok. A kritikus, a legőszintébb és a legudolhatóbb is, elsősorban magát, elírhatja magát, esetleg emberi életet tehet tönkret.

Általában azonban megáll az, hogy a kritikusnak nem szabad egy könyvet ismertetnie, hanem kritikálni kell, a legjobb belátása szerint, az irodalom és a közönség javára.

Törvényjavaslat a közel-keleti menekültek beocsátása érdekében.

A görög és örmény menekültek beocsátása érdekében a kongresszus több javaslatot vett sürgős tárgyalás alá. A törökök győzelmes előnyomulása folytán rengeteg görög és örmény alattvaló volt kénytelen elhagyni lakelyét, akiknek nagyobb része Konstantinápoly, Kis-Ázsia és Thráciából való. Az elűzött lakosság most otthonyira földjét, lakását és foglalkozását, a legnagyobb nélkülözések közepette keres menedéket a Balkán államokban és külföldön. Sokan — különösen pedig azok, akiknek barátjuk, vagy hozzátartozójuk él az Egyesült Államokban — Amerikát remélnék segítségért kápní és kétségtelenben várják, hogy Amerika megnyissa előttük kapuit.

A jelenleg érvényben levő bevándorlási törvény értelmében a közel keleti menekültek nem nyerhetnek beocsátást. A görög és örmény menekültek tetemes része ugyanis török alattvaló, már pedig a török kvóta a jövő év júliusig teljesen ki van merítve. Ellis Islandon már is nagyszámmal vannak örmény menekültek, még nagyobb csoportoknak érkezését előre jelezték.

ÜRES A LOGANI MEGYEI BÖRTÖN.
LOGAN, O., január 5. — Amidőn az új sheriff, William P. Shaw, volt vasúti futó és mozdonnyvezető átvette a megyei börtönt, egyetlen egy rabot se kellett gondjába venni. A börtön, megépülése óta most első ízben, egyetlen vendéggel se diszekedhet.

MEGSZÜLETETT UNITED STATES.
HARRISBURG, Pa., január 5. — John States és a felesége igen boldogok. Megszületett első fiacskájuk. Az újszülöttet United névre keresztelték. Eljen a kis United States!

A RIVÁLIS KALIFÁK

A nagy nézeteltérés.

A legutóbb érkezett táviratok arról számolnak be, hogy VI. Mohamed, a trónról leaszított török szultán és kalifa ismét "muffol". Mint emlékeztetés legutóbb Maltába hurcolkodott. Most pedig távozni Maltából, hogy egy angol hadihajón Meccába menjen.

Hedjaz király meghívására teszi ezt, aki megígérte neki, hogy nagy tisztelettel, állásnak és helyzetének megfelelő tisztelettel fogadja majd őt és ennek értelmében fog vele szemben továbbra is eljárni.

Igy most két férfi van, aki egyformán jogosnak tartja azt, hogy kalifának nevezékek. Az egyik Konstantinápolyban van. Ezt a kalifát az angolai kormány nevezte ki. Ellenben az Isám mohamedánjai még nem semerték el hivatalosán.

A másik a leaszított szultán, akit szintén az angolai kormány mefosztott a kalifatus méltóságától. De, ugylátszik, hűbe foztotta meg, mert a mohamedánok ebben az egyben nem ismernek tréfát. Ők ma is azon az állásponton vannak, hogy a szultán — legyen az egy igazi, uralkodó szultán, vagy a trónjától megfosztott szultán — aki egyuttal kalifa, Mohamed egyenes leaszítottja és ezt a körülményt nem lehet figyelmen kívül hagyni. A mohamedai leaszítás hozza magával a kalifátust, nem pedig a kormány kinevezése.

Bizonyos, hogy az angolai kormány merészebb évágt nem csinált, mint mikor a tróntól megfosztotta VI. Mohamedet. Ez a lépés egyenes arculapossá volt a mohám világámszetnek. Ez tagadhatatlan.

De ugyanakkor tagadhatatlan, hogy az angolai kormány egy épen olyan mestervágtát csinált a török nacionalizmus érdekében. E két között kellett az angolai kormányának választania és az angolai kormány az utóbbit választotta. Inkább akart hazafias, mint vallásos lenni.

Kemalék ugy okoskodtak, hogy inkább áldoznak fel egy csomó vallási fanatikusot a mohám kőst, mint hogy megrikták a párhívek sorait Kis-Ázsiában. Hogy ez az okoskodás helyes volt-e, vagy nem — az ügylátszik meg a jövő tükre.

Mégis, az a színezet ennek a dolagnak eddig, hogy az ázsiai mohamedánok, a mongolok, a tatárok, a turánok, mind, ennek a lépésnek a következtében inkább husnak most a kemalistákhoz, mint eddig.

Rájuk néve pedig es életkérdés. A török nacionalista mozgalom — márméven az ifjútörök mozgalom — az Abdul Hamid uralkodása alatt kezdett lábra kapni. Szaz első kímazást akkor érte el, mikor, miattuk, Abdul Hamid kénytelen volt a trónról leköszönni.

Az ifju török mozgalom vezetői, Talat, Enver, Nizai és a többiek, élsősorban politikusok voltak és nem vallási fanatikusok. Ezek az emberek a nyugaton nevelkedtek. Kemalék ezeknek a tradícióit igyekeznek fenntartani.

En előbb említett ifjútörök vezetőket voltak azok, akik megkedették a pán török mozgalom propagandáját Ázsiában. Ők ezt a mozgalomát a pán turáni mozgalomnak nevezték. Az összes turáni fajok egyesítését célozták.

Hogy ez akkor nétek, akár Kemalának, minnyire sikerült, még, mint már említettük, kétséges. Tény az, hogy Kemalék ennek a célnak érdekében minden lehetőt elkövettek és ennek a célnak elérését szolgálta a kalifatus átruházása.

AGYONLÖTTE MAGÁT AZ ÜLDÖZÖTT BANDITA.
BUFFALO, N. Y., január 5. — Izgalmas banditahajása történt tegnap Buffalóban. Két bandita után rohantak a rendőrök és járőrök. Az egyik bandita agyonlötöte magát, amikor elfogása bizonyosnak látszott, a másik tovább menekült a két golyót lött egy járőröbe, aki utját merte állani. Sikerült is elmenekülnie.

A banditák Max Pilsner üzletben kíséreltek meg rablást, Blackjack-kel sulyosan megbesúsítotték Pilsner, Albert Schwartz bérkocsis, aki az egyik banditát el akarta fogni, szintén golyóssal került a kórházba, mivel a bandita mindkét golyója a testébe hatolt.

A banditák üldözése huszonkét block hosszúságban történt.

Január 13-ig
nálunk elhelyezett betétek

Január 1-től
kamatoznak

Betétek után 4 százalék kamatot fizetünk.
Egy dollárral betétet nyithat és könyvecskéjét postafordultával elküldjük.

BETÉTEK
után 4 százalék kamatot fizetünk. Egy dollárral betétet nyithat és betét könyvet azonnal elküldjük.

AMERICAN UNION BANK
Németh János elnök
FOÜZLET: 10 East 22nd Street a Bankpalotában
FIKÖZLET: 1597 Second Ave. Corner 83rd St.
New York City

LESZERELT KATONAK TELJESEN DIJTALANUL NYERHETIK VISSZA BIZTOSÍTÁSUKAT.
kérlemet írni: "Please send me information about reinstatement of my insurance."

HALALRA ÍTELTEK EGY OROSZ HERCEGET.

MOSZKVA, január 5. — A haditörvényszék golyó által való halálra ítélt Uktonsky herceget, mivel büntönek találta abban, hogy vezére volt az ugynevezett "Oroszországot megváltó hadserég"-nek. Ez a hadserég rövid ideig működésben volt a Don mellettli Rostov tartományban s az volt a célja, hogy a bolshevik uralmát megröjtsze.

BEBIZONYITOTTA, HOGY SZOBRÁSZ.

NEW YORK, január 5. — Vram Ovaniesov örmény szobrász haramadosztályon érkezett Amerikába, de betelven az örményországi kvóta, kizárták, mert nem hangzottta, hogy hivatalos szobrász. A művész tegnap a nagy havazás után hóból olyan szép szobrot faragott, hogy megbámulta mindenki. A bevándorlási hatóság azonnal partra engedte.

NE HAGYJA HÜLÉSÉT "FLU"-VÁ FAJULNI

Dörzsölje be a jó öreg Musteroleval
A hülés "flu"-vá, náthává vagy még rosszabb, tüdőgyulladásá fajulhat, ha csak azonnal nem teszi valamit vele.
Dörzsölje be a jó öreg Musteroleval a megfáradt részeket és figyelje, hogy milyen gyorsan hoz megkönnyebbülést.

A hülés egyszerűen vérteloms. A Musterole, mely a mustár tisztá olajból, kamforból, mentholból és egyéb egyszerű szerből készült el-lenizgató, mely feltránszi a vérkeringést és segít a hülést megröjni.
Epp oly hatásos, mint a régi mustárflasztróm szagyalék. Elvérszi a munkát hólágság nélkül.

Csak dörzsölje rá ujhegyével. Forró bízsergést érez majd, mikor a hülésköbe beszívódik, azután húsító érzést, mely kellemes megkönynyebbülést hoz.
35c és 65c tégelyekben és tubusokban.
Jobb a mustárflasztrómal!

A KORONA ÁRA

olyan alacsony, hogy mindenki igen könnyen nagy összegeket küldhet óhazai hozzátartozóinak.

MOST

küldjön sürgönyileg vagy postai uton általunk, mi önt a legjobban szolgáljuk majd ki. — Használat, kihozatal, pénzbevitel, betételhelyezési és kölcsönzési ügyekben mindenkor csak a legelköltségtetesebb eljárástokban részesülhetünk. — Jézíjon vagy írjon erre a címre:

Ruttkay Jenő Bankháza
106 AVENUE "B" NEW YORK, N. Y.

More work -- better wages!

SOMETIMES statistical reports are more interesting than the most vivid products of imagination. The other day the labor committee of the Cleveland Chamber of Commerce published a report which said that substantial increase in wages for common labor and a greater demand for men and women in all classes of work are expected. This optimistic statement was supported by figures based upon the information given to the Chamber of Commerce by hundred leading industrial concerns in the city of Cleveland. The report concludes with the remark that on the whole this optimism can be applied to the industrial and wage-prospects of the entire city, considering that the firms canvassed represent nearly a hundred thousand workers.

If there was good news recently which should have affected the wage earner profoundly, the above statement of the Cleveland Chamber of Commerce should be taken as such. Furthermore it should be remembered that the Cleveland Chamber of Commerce is rather wary in making statements which may lead to false conclusions and may arouse unjustified hopes in thousands of wage earners. Knowing its importance and seriously making use of its influence in the community, an institution of this kind cannot and surely is not willing to apply the schemes of irresponsible clairvoyants. The Cleveland Chamber of Commerce in predicting a sane improvement in industrial conditions and thus showing better earning possibilities for the wage-earner, in being frank about this question simply fulfilled its duty as an institution which, of course, is maintained by businessmen but at the same time its members express human understanding for the just expectations of the worker.

It is an old axiom that as long as men are given the chance to work and as long as their wages are in accordance with the quality of their work, the harmony of our social and industrial life is assured. Human beings wish to eat, wish to have a home and wish for some sort of encouragement in their work. In order to balance the present social order, the just demands of a normal human being have to be complied with, namely he must be given an opportunity to work thus that his human self-respect shall not suffer through it. No doubt the report of the Cleveland Chamber of Commerce was inspired by motives as outlined above, and we are convinced that in awakening pleasant hopes in the worker, a policy was launched which, in the long run, will serve the welfare not only of the community but of the whole country.

Több munka -- különb bérek.

NEHANAPJÁN statisztikai jelentések érdekesebbek a képzelőtehetség legkülönb termékeinél. A minap a clevelandi Kereskedelmi Kamara munkabizottsága jelentést adott ki, amelyben azt mondja, hogy a közel jövőben emelkedni fognak a munkabérek és hogy férfi és női munkásokban a jelenleginél nagyobb szükséglet fog mutatkozni. A Kereskedelmi Kamara ezt az optimisztikus állítást kiegészítette azokkal az információkkal, amelyeket száz vezető clevelandi ipari vállalatlól szerzett. A jelentés azzal fejeződik be, hogy ezt az optimizmust az egész város ipari életére és bér-esélyeire lehet kiterjeszteni, figyelembe véve azt, hogy az információkat nyújtó ipartelepek közel százezer munkást képviselnek.

A clevelandi Kereskedelmi Kamara fenti kijelentését feltétlenül örömhírnek tekinthetik a bérmunkások. Vegyük továbbá figyelembe azt, hogy a Kereskedelmi Kamara nagyon óvatossá kijelentéseiben és nem fog olyat mondani, ami a munkások ezreiben alaptalan reményeket támasztana. Ez az intézmény tisztában van fontosságával és jelentőségével, amelyet a városban betölt és semmiesetre sem hajlandó felelősségnélküli jóvándomondók szerepére vállalkozni. Amikor a clevelandi Kereskedelmi Kamara az ipari viszonyok egészséges fejlődését, a munkabérek javulását jóslja meg, szóval, amikor nyílt ebben a kérdésben, akkor tulajdonképen csak kötelességét teljesíti mint olyan intézmény, amelyet, természeténél fogva, ugyan üzemeltetők tartanak fenn, de tagjai szemmel láthatólag megértést tanúsítanak a munkások indokolt követeléseivel szemben.

Régi igazság, hogy amíg az embereknek módot adunk a munkára és amíg munkájukat minőségének megfelelően megfizetjük, forradalomtól nem kell tartani. Az emberek enni akarnak, otthon akarnak és bizonyos elismerést és biztatást a munkájukért. Hogy a jelenlegi társadalmi rend egyensúlyát fenntarthatassuk, a normális emberek indokolt követeléseinek eleget kell tenni, azaz alkalmat kell nekik adni arra, hogy olyan munkát végezzenek, amely emberi önértékük szempontjából nem sértő. Nekünk az a meggyőződésünk, hogy a clevelandi Kereskedelmi Kamarát jelentésében a fenti motívumok vezették és hogy akkor, amikor a munkásokban kellemes reményeket támasztott, ezzel olyan irányelvet gördített meg, amely végeredményben nemcsak a városnak, hanem az egész országnak használni fog.

MERÉNYLET KÉSZULT MUSSOLINI ELLEN.
LONDON, január 5. — A rendőrség letartóztatta Moscazzai kommunista vezető több társával együtt, akik mint a kommunista török terrorista egyesületének tagjai, állítólag merényletet terveztek Mussolini miniszterelnökéle ellen. A titkos szervezetnek "Nosza, rajta!" a jelszava.

ZSEBNAPTÁR AZ 1923 ÉVRE.
Bankházunk az 1923-ik esztendőre arany nyomású vázonköntébe foglalt, kétszínnyomású zsebnaptárt adott ki, amely számos hasznos és érdekes tudnivalót tartalmaz az amerikai magyarság számára.
EZT A NAPTÁRT INGYEN KÜLDJÜK mindenkinek, aki ír érte.
Pontos címet körünk.
KISS EMIL BANKHÁZA
133 Second Ave., New York, N. Y.
A Pestt Magyar Kereskedelmi bank kizárólagos képviselője
A N. Kir. Államvasutak Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője

MAGYAROK AMERIKÁBAN

KARACSONY AZ ARVAHAZBAN.

A múlt évben is örvedetes és biztató jelentést adtam arról az Arvaaházban töltöttünk el. Múlt évben is nagyon sok boldog reményeséget váltottunk a karácsony nem csak a gyermekeknek, hanem ami szíveikben is, kiknek a legnagyobb örömet épen az szolgálta, hogy ami magyar testvérek között minél hatalmas számmal vannak immár olyanok, akiknek abban telik gyönyörűsége, hogy másoknak örömet és boldogságot szereznek. Most még boldogabb karácsonyunk volt, mint tavaly.

A karácsonyi adományokról havi jelentésben fogok beszámolni, itt csak azt írom meg, hogy ebben az évben is a toledói Lőrántffy Zsuzsanna egytel volt az egyik Santa Claus, a másik pedig a Shriners Order s a harmadik a latrobi Elks Club.

Ünnepésünk vasárnap reggel kezdődött, amikor a szülők közül is megjelent egy néhány, hogy velünk együtt örvendezzenek. A gyermekeket Mariska néni és Sárika néni néven felöltöztették s a csinos, fölkapált gyermekek éneklését jött fel le az ebédőbe az emeletről. Az ebédőben szépen felszolgált karácsonyfa volt, amelyre a lámpák Brown villanysereléj ajándékot s a melynek ágait a Lengyel L. János ajándékozta cukorkákkal díszítették. A Hozsanna és az Enkeits könyv összes karácsonyi énekeit énekeltek a gyermekek s az örömmel a fenyő csillogott szemekből s a boldog megelégedés sugárzott a szíveikben.

Mi nagyok? Egyszerűen könyörölközök: látva a valót, az izgat karácsonyi örömhöz, amelyet elhoztak a jászólélethez s a szeretet szívé emberek, akik megértették, hogy a karácsonyi ünnepnek egyik alapja "a jó akarat".

Az ebédől az imaterembe mentünk s ott vezették el karácsonyi istentiszteletünket.

Este volt az igazi meglepetés. Lasztréből és Ligonierből az Elks Clubnak mint egy ötven tagja jött fel a mi otthonunkba, hogy a mi gyermekeinknek örömet szerezzenek. Velük jött Santa Claus, akiről annyit szoktak énekeltek, hogy várják s kéri, hogy el ne kerülje a mi házukat! Hát el is jött és kiosztotta a gyerekek ajándékait, játékokat, gyümölcsöt és más hasznos dolgokat. A vendégeket "anyuka" meg is vendégelte karácsonyi magyar süteménnyel, teával, úgy hogy este 11 óra felé járt az idő, amikor az örömet hozó pásztorok és bölcsek eltávoztak.

Mánap ünnep első napján Traugerber volt istentisztelet. Este pedig a magyar róm. kath. templom iskola helyiségében karácsonyi előadás nagy közönség részvételével. Gyermekeink játszották a Karácsony című darabot, verseltek, énekeltek, magyar dalokat adtak elő. Előadásukkal mindenki meg volt elégedve.

Karácsonyi bevételünk: perselypénz az arvaaházban \$9. Adományok \$15. Persely és adománykiszámlából \$97.80. Az estélyi jövedelm \$152.45. Ugy, hogy ezen a napon erről a kis bányatelepről és vidékéről \$250.25 jött be. Nem is ez az, amikor egy szép sötétmenny Hetilásból \$60 folyt be. Egy kézi munkást, amit a kis leányok vitték ki \$14. A kántálás, amelyet a traugeriká végeztek el vasárnap este \$25 hozott be.

Gyűjtésünk.

Az arvaaházi iskola és kórház alapra kiküldött gyűjtőlevelek nagyobb számmal érkeznek be. A gyűjtés eredményével megjelentünk elégedve. Ezt az eredményt névszerinti kimutatásban tesszük közzé.

Kalassay Sándor, Orvostya.

CHICAGOI ORVOSI HIR.
Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagói magyar orvos vizitációját európai tanulmányútra s megkezdte beteg-gyógyítását d. e. 11-16-1-i. este 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cim: 455 W. North Ave., a Cleveland Ave. mellett, Chicago-III.

MADAME X

ALEXANDER BISSON VILÁG-HIRU DRAMÁJA 5 felvonásban
NÉVTELEN ASSZONY

Papp István vendégfelléptével

1923 JANUÁR 7-én Vasárnap 2:30-kor

A HANNA THEATRE-ben

EAST 14th ST., A EUCLID AVE.-HOZ KÖZEL

100 Szereplő! Kitűnő zenekar!!

GYÓNYÓRÚ DISZLETEK!
Helyárak: \$1.75, \$1.35, \$1.10 és 85 cent.

Jegyek elővételben kaphatók: Vörös Kereszt Patikában 8901 Buckeye Road; Greiner Patikában, Buckeye Road és 89th St. corner; Olenyik hentesüzletében, Buckeye Road; Blum Hotel, Ontario St.; Orz Butcherüzletében 4323 Lorain Ave.; Major szalonjában 4911. Bridge Ave.; A Szabadság irodában. 2669 Lorain Ave.; Fesetnik nyomdájában, 3233 Lorain Ave.; Fehér Kereszt Patikában, 26th St. és Lorain Ave. sarak és a Dalárdá tagjainál.

NÓEGYELETI BAL.

AKRON, O. — A nemrég alakult Luther Márton Nőegylet mulatsága folyt le december 25-én, hétfőn este a Ziegler Hallban. A Nőegylet minden tagja nagy szorgalommal dolgozott azon, hogy az egylet első mulatsága kellemes hatást keltsen. A terem szépségét megteit s mindenki jól-mulatott pompában érezte magát.

Babinszky Mihályné, a Nőegylet elnöke, meglepő stavraállást vezetett a Luther Márton Nőegylet vendégeit, aztán Kenderessy Jancsi kintőre zenekara részüket az első csárdára. A Nőegylet tagjai majdnem kivétel nélkül hozzájárultak anyagilag is munkálkodásukhoz s a bal előkészítéséhez az étel-kelet, italokat s a bal egész szükségleteit Babinszky Mihályné, Ivory Jozsefné, Csarnik Katica, Tarnocay Árpádné, Serej Mártonné, Kocsis Jánosné, Turján Györgyné, Szűcs Istvánné, Németh Andrásné, Vincze Gyuláné, Kesztelyi Lőrincné, Babinszky Rózi, Szeredy Elma, Németh Mariska, Ormányi Sándorné, Mayer Vinczné, Ventzel Jozsefné, Berleczky Istvánné, Sweitzweiger Erzsébet adták össze és a Summit Baking Co. adta a kenyert.

A rendező bizottság az elnök vezetésével a következő munkabeszámóval dolgozott:

A karácsonyi asztalnál Németh Andrásné, Turján Györgyné és Serej Mártonné, a bárnál Turján György, Kocsis János és Kocsis-Mártoné, a pénztárnál Kocsis János és Vincze Gyuláné; a jegyszámláló Szűcs Istvánné és Mayer Cincéné, a Szeredy Elma által ajándékozott kézimunkát Babinszky Mihályné elnökné és Gungel Lajos áruverezték el. A kézimunkát, ami \$17.19 "hozott a konyhára" Mihály László nyerte meg.

A táncokat Bank János rendezte. Kocsis János rendkívül nagy szorgalommal tett autójával. A posta-versenyben Molnár Katica vitte el az első díjat, a másodiknál Németh Mariska. Mind a ketten szép ajándékokat kaptak az egylettől. Részt vettek még a versenyben: Szeredy Elma, Babinszky Rózi, Ladics Juliska, Nemes Erzsébet, Dobai Margit, Molnár Anna és Venhart Margit. A postás Németh István volt.

A bevétel \$310.70, a végösszege pedig még az elhunyt és melyen született családja írt, amiről ezután is szívólv jóvátételről mond özvegye kis árva leányával.

Kamatok.

Egyházközségek közül még sok nem küldte be annak az alapítványának a kamatját, amelyet az arvaaház fenntartásának az alapjára tett. Most, amikor vége az estendőnek és az új estendőnek a küldésük állunk, kérjük, hogy ne hagyják áresen az idevonatkozó rubrikákat. Kérjük az alapítványok kamatjainak a beállítását, hogy számadukban deficit ne álljon elő. Azokat az egyházakat, amelyek meg alapítványt nem tettek, ezen a helyen is kérjük, hogy tegyenek ilyen alapítványokat, amelyeknek a kamatait fizetendők, maga az alapítványi összeg, ha csak az egyházközség egy nem határoz, nem fizetendő meg. Százezer dollárnál alapítványának az összehozása a mi célunk. Ezt az egyházakat és egyházközségeket is kérjük, hogy a kamataikat magának az alapítványi összeg, ha csak az egyházközség egy nem határoz, nem fizetendő meg. Százezer dollárnál alapítványának az összehozása a mi célunk. Ezt az egyházakat és egyházközségeket is kérjük, hogy a kamataikat magának az alapítványi összeg, ha csak az egyházközség egy nem határoz, nem fizetendő meg.

Naptárunk.

Naptárunk a lelkesi hivatalokban, az egyesületi osztályegységében kapható. Ennek a tisztá jövedelme a fenntartási alapot illeti. Nagy szükség, hogy az utóbbi példányok elgyorogjanak. Kérjük a lelkes urakat és az osztályegységeket, hogy szíveskedjenek a Naptárok elárulására komolyan foglalkozni, mert közvetlen tapasztalattal tudjuk, hogy ahol ezt megtették a múlt évben, ott az oda küldött példányok száma nem is volt elegendő.

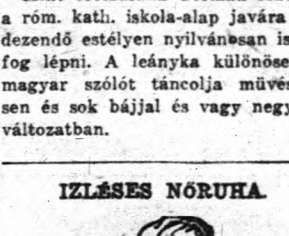
Mint látszik, sokan pártoltak bennünk aszal, hogy hirdetésekkel adták a Naptárba. Köszönet legyen mindenkinek, aki a nagy munkában segítségül volt.

Nálam nem sok Naptár maradt. A kik innen akarnak rendelni, azok küldjék be rendeléseiket mielőbb!

Arvaaházunk igazgatósága, személyzete és az 52 gyermek, a kik most itt vannak az intézetben, nem csak hálás köszönetet mond minden testvérnek, hanem olyan boldog üzentendőt kíván mindenkinek, amintől szívve szeretünk kíván. Isten legyen oldalunk és bizodalunk!

IZLÉSE NÓRUHA

4217

4217

VENDEGSÉG.

BORAIN, O. — Karácsony napján Kalapos György és neje vendégterelő házánál szívesen látott vendégcsere jött össze. A vendégek Roney Sándor és neje kivételével mindannyian cleveandiek voltak. László Gyula és neje Jolánka leányuk, Szabó Béla és leánya, Hertain Béla és neje, Hoffer Imre és neje, Manczika leánykájuk, German-Harry, German Olga, German Veronka, German Matilda, akik 12 éves kora dacára táncművészeivel általában feltűntek keltet.

Mint értesülünk German Matilda a röm. kath. iskola-alap javára rendezendő estélyen nyilvánosan is fel fog lépni. A leánya különösen a magyar szölv tancója művészségén és sok bájjal és vagy negyven változatban.

HALALOZÁS.

NEWARK, O. — Melysége zászó költözött a Somogyegyre, Udvarhelyi kassági származású Kálmán János oly boldog otthonában, a család őshunytával. Özvegye és két kis leánykája borultak a búhülésre és barátai elhalmozhatk. Ismerősei és barátai elhalmozhatk. Ismerősei és barátai elhalmozhatk.

M. Varga Jacksonville, Florida jelenlegi címét szíveskedne megírni a Szabadságnak, magyarországi hagyatékai ügyben állítog egyedül ó adhatna egy a csatárat elhunyt hős szölv végrendeletéről felvilágosítást.

HALALOZÁS.

YOUNGSTOWN, O. — Homoródy György tekinthető születésnapjához mélységes gyász költözött. Felesége szül. Kelemen Róza hűnőt el január 3-án reggel 11 órakor 48 éves korában. Tízötöd évvel ez előtt, egy évvel házassága után tegepedett le a Youngstownban s mint a r. kath. hitközség buzgó tagja, számos baráttra tett szert. Férjén kívül leányai Petrovics Györgyné, Detroit, Mich. és Homoródy Emma gyászolják a jó édesanyját.

KERESTETÉS.

M. Varga Jacksonville, Florida jelenlegi címét szíveskedne megírni a Szabadságnak, magyarországi hagyatékai ügyben állítog egyedül ó adhatna egy a csatárat elhunyt hős szölv végrendeletéről felvilágosítást.

ALKALMI HÁZVÉTELEN ÉS KEDVEZŐ CSERÉK

PITTSBURGH, Pa. — Chedomin V. von Foester, aki szerb származású volt belgrádi ügyvéd, s akiről minthogy magyarul is beszél, sokan azt hitték, hogy magyar báró család ivadéka s állítólag egyik alapítója volt a United States Real Estate Company-nak. Megjelent R. M. Gibson, a szövetségi kerületi bíróság bírja előtt polgárolási ügyében a befejező kihallgatáson. De nem kapta meg ezáltal a polgárljogot, minthogy az Allegheny megyei törvényesíté bűnösek talála csalására való szövetkezésében.

Három tanuval jelent meg a bíróságon, de megjelent a polgárolási hivatal képviselője is, aki kifogásolta s elengette a kért megadását. Gibson bír kijelentette, hogy további megfontolásra tárgyalja a kérdést, ha a bünöksegit kimondó határozatot a bíróság hatályon kívül helyezi.

CIRKUSSZAL ELTÜNT FIU.

Két év óta nem tud felőle aggódó édesanyja.

INDIANAPOLIS, Ind. — Kaporonyai Jozsefnékné 16 éves fia, dacára annak, hogy a jobb lábát amputálni kellett, még 1920 június 13-án eltűnt szó nélkül hazulról, és a Spark sirkussához csatlakozott. Az utolsó levelet 1921 február háiban írta haza, melyben megírta, hogy Californiában van, s hogy a Great London Show-hoz ment át. Megírta címét is, s bár édesanyja azonnal választ leveleire, azt a posta nem tudta kézbesíteni s visszaküldötte a feladónak.

Időközben Kapornyai Jozsefné címre is megváltozott, elköltözött Indianapolishól farmára s jelenlegi címére: R. R. B. Gary, Ind. Nincs levelet s, hogy régi címére írt a fiu levelet s azt a posta visszaküldötte fiának. Aggózó édesanyja a Szabadság olvasóhoz fordul azsal, kérséllel, ha tudnának felőle valamit, értesítsék új címén s ha církusz jár vidékükön, tudozkodják utáná, minces közöttük egy felőlu magyar fiu.

INDIANAPOLIS, Ind. — Kaporonyai Jozsefnékné 16 éves fia, dacára annak, hogy a jobb lábát amputálni kellett, még 1920 június 13-án eltűnt szó nélkül hazulról, és a Spark sirkussához csatlakozott. Az utolsó levelet 1921 február háiban írta haza, melyben megírta, hogy Californiában van, s hogy a Great London Show-hoz ment át. Megírta címét is, s bár édesanyja azonnal választ leveleire, azt a posta nem tudta kézbesíteni s visszaküldötte a feladónak.

HALALOZÁS.

NEWARK, O. — Melysége zászó költözött a Somogyegyre, Udvarhelyi kassági származású Kálmán János oly boldog otthonában, a család őshunytával. Özvegye és két kis leánykája borultak a búhülésre és barátai elhalmozhatk. Ismerősei és barátai elhalmozhatk.

ISTENTISZTELEK SORRENDEJE A UNIOINTOWNI ÉS VID. MAGY. REF. EGYHÁZBAN.

UNIOINTOWN, Pa. — Január 14-én és január 28-án, a hó második és negyedik vasárnapján.

MORGANTOWN, W. Va. — Január hó 7-én, a hó első vasárnapján. A harmadik vasárnapjélkész még nincs elfoglalva.

UNIOINTOWN, Pa. — Február 11-én és 25-én, a második és negyedik vasárnapján.

MORGANTOWN, W. Va. — Február 4-én, a hónap első vasárnapján.

UNIOINTOWN, Pa. — Március 11-én, 25-én és 30-án Nagypéntek este 9 órakor.

MORGANTOWN, W. Va. — Március hó 4-én és 30-án, Nagypénteken d. e., ekkor lesz urist. vacsora osztás.

UNIOINTOWN, Pa. — Április 1-én, mint Húsvét első napján, 15-én és 29-én.

MORGANTOWN, W. Va. — Április 14-én és május 6-án. A többi hónapokban minden hónap első vasárnapján.

GYÁSZJELENTÉS.

Szemorodott szívvel jelentem, szeretett férjem

Bán János ur

gyázosa elhunytát, 1923 január 1-én, Férjém 1848 december 22-én született Kaposváron.

Gyászolják egyetlen fia János, menyegye, újakaj: János, Rozáli, Ferenc, Rudolf, sok jóbarátja, komája.

Legyen álma csendes!

Öv. Bán János, Talpálcs, Ga.

Cukorbeteg és vesebajosok
Ne alkák magukat kópalással, hanem használják Dr. J. Schaefer's Physiological Nutritive Salt-ot. Bővebb felvilágosításért írnok.

JOS. F. BEERLI
Importáló az ügyünk: 308 W. 42nd St., lénc. 3182-R, Cleveland, O. lénc. 273-R.

GYILKOLNI AKART A KIKOSARAZOTT MAGYAR

Borhidi József kétszer rálöött Gál Katalin fiatal özvegyre. NEM TALÁLTA EL.

A revolveres szerelést két rendbeli vád alatt letartóztatták

Az E. 75th Str. és Grand Ave. sarkán majdnem gyilkosságot történt csütörtökön. Egy szerelmes magyar kétszer rálöött imádottjára, aki nem akarta szemérmét viszonzolni. Szerencsére egyik golyó sem talált, így vértelen maradt a szerelmi dráma.

A lövöldöző szerelést Borhidi Józsefnek hívták, 29 éves és az 5303 Cumberland avenuen lakik.

Borhidi feleségül szeretne volna venni a 30 éves Gál Katalin özvegyet, aki Brooklynban, a Pearl roadon lakik.

Gálné a Grand avenuen járt ismerőseivel csütörtökön. Az E. 75th street sarkán találkozott Borhiddel, aki ostromolni kezdte újból szerelmét. Gálné kijelentette, hogy semmi körülmeny közt sem akar hozzá menni s kérte Borhidit, hogy ne háborgassa többé.

Az elkíséredett szerelmes revolvert rántott és rálöött az előle futva menekülni igyekező asszonyra.

Az első golyó csüt tévesztet, a második sem találta el Gálnét, harmadszor tüzelni meg már nem volt kedve Borhidinek, mert megjelent a sarkon az őrájárat levő Eugene Gorman rendőr. Borhidi a rendőr látására szögnyelve dugta kezébe a fűsből revolvert s el akart illanni, de Gorman elcsápte és bekiérette a 79th streeti rendőrállomásra.

Borhidit gyilkossági kísérlet Borhidivel, aki ostromolni kezdte újból szerelmét. Gálné kijelentette, hogy semmi körülmeny közt sem akar hozzá menni s kérte Borhidit, hogy ne háborgassa többé.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

ELHUNYT ÖREG AMERIKÁS MAGYAR

Stopszó János ötvenöt évesét. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

1700 CSOMAGOT

küldtek én általam a magyarok az óházába a háboru alatt, mig volt még arra, hogy ligen módon segíthessünk az óházában szűkölködő szeretteink. Sok ezer dollár ára portékát adtam el a cleveand magyarágnak, mikor utjára indult a legelső szeretethajó. Most megint itt van az alkalp:

Ujból indul, egy Szeretethajó
Január 31-ikén indul New Yorkból az Orduna, amely ezerháromezre vizi a csomagokat a jösziv amerikai magyaroktól az óházában szűkölködő rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek.

Ünnek is bizonyra van valakije, a kinek jól fog esni egy pár meleg alsó ruha, sweater, meleg harisnya, cipő, kabát, stb.

Ha van valakije, úgy keressen fel engem, én megadok minden szükséges felvilágosítást és nálam épen azokat a cikkeket szereshetik be, a mikre odahaz a legnagyobb szükség van mostanában.

Jöjjön mielöb, mert az idő rövid.
A csomagolást az előírá szerint elvégzem teljesen díj-talanul.

SOLTÉS

Első Magyar Csomagküldési Vállalat
8820 BUCKEY ROAD, CLEVELAND, O.

KOHLER POLGÁRMESTERNEK ÉVI JELENTÉSE A VÁROSI KORMÁNYZAT SIKERÉRŐL

A jelentést a városi tanács elé terjesztette a polgármester. Büszkén mutat rá beváltott ígéreteire.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.
Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

KOHLER POLGÁRMESTERNEK ÉVI JELENTÉSE A VÁROSI KORMÁNYZAT SIKERÉRŐL

Frederik Kohler, Cleveland város polgármestere Uj év alkalmából hosszú jelentésben számolt be a kormányzati idejének első esztendőiben elért sikereiről. Büszkén mutat rá arra, hogy a politikai községtől a városi kormányzatból, javította a közbiztonságot, milliókat takarított meg a városnak, javított minden intézményen. A 15 péppel ért oldalból álló jelentést megküldötte a polgármester a Szabadságnak s a városi tanács elé terjesztette.

Ezeknek nem volt más dolga, mint ilni a fák árnyékában s megni, hogyban lopják a napot a munkások."

Avval a váddal áll elő a polgármester, hogy a hulladékgyűjtők sztrájkját, ami ellenségeinek a munkája volt, rászorakolták a városra. Községségi politikai aknamunka volt az egész sztrájk, meg is bukkot csufosan.

"Előző polgármesterek alatt "alkalmazni szokot a város a City Hospitalban néhány ügynevezett social workert, akiknek nem volt más teendőjük, mint az, hogy menjenek el a kórház betegeknek otthonába s kellemetlenkedjenek szemtelen tudakozódásokkal a beieg családjának s egyéb bajokat csináljanak."

"Folosztattam az ügynevezett vice squadot, azt a rendőrségi osztályt, amelynek az erkölesten életiek és hazárdjátékosok, bűntörzszeresek illúdzése volt a célja. Ez a vice squad volt talán a legjobb biztosítója és védője a város alvilágának."

"Bűszkeséggel emlékszik meg a polgármester a Brookside parki állatkerttről, amelyet pusztulással tettek ki az előző városi adminisztrációk. Tény az, hogy pusztultak az állatok s a közönség nem látogatta kelőkél ezt a tanulságos városi intézményt. Elmondja a polgármester, hogy karritottunk meg a városnak."

Sorra veszi a polgármester az összes városi ügyosztályok működésének takarékoskodásának ismertetését.

"Nincsenek többé nagyfizetű inspektoraink és munkavezé-

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

Hogyan sáfárkodott a polgárok pénzével a körendőrbi lett polgármester.

ELKERGETTE A LÉHÜTÖKET.

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK

BUDAPESTI JELENTÉSEK

ÓHÁZAI UJSÁGHIREK

A vallási bolsevizmus terjedése Ruszinszkóban

A schizma terjedésének politikai háttere.

UNGVAR, dec. 19. (A Prágai Magyar Hírlap tud.) — Ruszinszkó belső életének egyik legveszélyesebb rákfenéje az a féktelen agitáció, amely politikai tendenciával vallási téren dúl. A ruszinszkói schizmatikus mozgalmakkal igen sokat foglalkozott már a világsajtó, de az utolsó két esztendő eseményeit eddig még nem sikerült összefoglalni úgy, hogy abból áttekinthető képet kapjunk.

Az elsőbbi cseh-szlovák kor mányok minden eszközt felhasználva csak azért, hogy a magyar rezsim alatt oly szápen kialakult konzervatív felfogást a kelet felé orientálódó magyarság gondolat érdekében átformálják.

Hihetetlen és a középkori vallásábrók idejére emlékeztető események folytak le az utóbbi két év alatt Ruszinszkóban, hogy a "magyarán" — azaz a görög katolikus papság befolyását letörjék és a görög katolikus vallást, mint a magyar vallást erről a területről kiűljözzék.

Nagyon hatásos politikai fegyvernek bizonyult az a vallási mozgalom a ruszin nép egységének megbontása terén is, noha könnyven megállapítható volt az is, hogy a schizma terjedése nem egyéb, mint a vallás köpenyébe bujtatott bolsevizmus. A szabad vallásszabadságot elve szerinti pravoszláv Ruszinszkóban való terjedése ellen semmi kifogást emelni nem lehetne, ha a tapasztalatokból nem lehetne megállapítani, hogy itt a vallásszabadság

nek a pravoszlávok a vallási erőszakos terjesztésének, a papok kigyerítésének és a templomok elrablásának terén a passzív viselkedés csendőrségnek. Megjegyzendő, hogy a görög katolikus papság vallásához való ragaszkodásának fényes tanujelét adta. Az egyetlen kivétel Mészáros Mihály, egy hetven éves ember. Ennek tulajdonítható, hogy a pravoszlávok legféltettebb munkája sem eredményezett olyan sikert, mint amilyenre a politikai agitátorok számítottak. A ruszinszkói harmincöt községben a pravoszlávok aránylag nem teszik ki a lakosság ötven százalékát sem, papjaik pedig alig tíz-tizenkét községben találhatók.

A legkevésbé vannak talán még Huszon, ahol a lakosság körülbelül egy nyolcadrésze pravoszláv. Ennek villámvetelői: Orosz Czely, Dragula István és Rákos József. Itt már a pravoszlávoknak maguk építette templomcsakjait is van. Ez a templom különösen Palkanez Mihálynak végrendeltetve a pravoszlávok egyháza részére építetett. A ház két másik szobája női kolostor, ahol három-négy apáca lakik.

Itán a lakosság háromnegyedrészét pravoszlávok alkotják. Ez a legféltettebb terror alatt tartja az egyházzal szemben a görög katolikus lakosságot. Kerelymezőn a lakosság kétharmadát pravoszlávok alkotják, a lakosság egyötödét pedig a görög katolikus papot elkergettek, a kúrátort pedig a templom kulcsát átadásra megtagadta miatt agyonlőtték. A tettesek még ma is szabadon járnak. Tulnyomórészt vannak még pravoszlávok Herinesén, Herinesemostoron, Alsószelcsén, Sőfalván, Sándorfalván és Talaborfalván. Ezek mind mármaros megyei községek. Bereznán a lakosság egynegyedrészét, Gernyesen a lakosság fele, Alsóbisztrán szin-

tén a lakosság fele és Husztközön majdnem a lakosság fele pravoszláv. Husztközön, ahol a görögkatolikus Szent Bazil rendnek kolostora van és ahol az utóbbi időben a legféltettebb vallási harcok dúltak, csak tíz család tart itt a pravoszlávok táborába. Szekelenégyhármadrész, Széldomboson, Csománfalván, Vajnágon, Uszlyán, Darván és Irhőcon a lakosság fele lett pravoszláv.

Pravoszlávok jelentős számában vannak még: Tiszakirván, Buzsalyán, Ujvárdon, Kricsfalván, Nyéresházán, Pelesalján, Dombon, Zadnyán és a legkevésbé Ökörmezőn. Beregvármegyében Nagylucskán kívül Bilkén és Grondon vannak schizmatikusok.

A fenti községekben a legutóbbi két év alatt a vallástörvények egyik legjelentősebb fejezetét pergett le, amelynek politikai hatásait csak a kormányzat változása tudta az utóbbi időben enyhíteni.

Ezt bizonyítják a templomelrablások, melyeknek leghíresebbje a nagylucskai per. A perkieljárás már eddig is milliókat tesznek ki, a templomok erőszakos elhajlításával rengeteg károkat okoztak a papok magánvagyonában akkor, amikor azokat a legdurvább módon kizsákmányolták parochiájukról.

Ezek a perek legnagyobb részét az ungvári törvényszék foglalkoztatja, de hogy mikor lesznek befejezhetők, azt senki sem tudja előre megjósolni.

A pravoszláv terjesztésének két évi történéseit hoztatják meg nekünk a magyarországi képviselőnek senni oknyó nicsen törvényesnek tartani a mai országgyűlést, mint a többi ellenzék pártoknak. Hogy a magyar képviselők mégis bemennek a parlamentbe, annak oka az, hogy a magyarországi képviselője van, nem engedhetik meg magának azt a fényűzést, hogy távollétével tüntessen.

Az új alkotmány.
Az alkotmányegységesítést feltétlenül szükségesnek tartja. Csak az a kérdés, hogy ez a kormány, amely különben is jóformán egyedül van a parlamentben, végrehajthatja-e ezt az egységesítést. Minden ok meg van arra, hogy az ország népe ne tekintsen aggodalom nélkül a reform elé.

Az alkotmányreform kérdésében az utóbbi napokban sikerült a magyarságnak egy jó sémére némi eredményt elérni. Kiss Géza liberálpárti magyar képviselő a javaslat bizottsági tárgyalása alkalmával olyan módosított javaslatot tett, hogy a javaslatba a "román" szó helyére a "román állampolgár" tételek és pótlásul vezessék be, hogy fajra, felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül mindenki egyenlő. A javaslatra Bratianu nagyon politikai választ adott. Azt mondotta, hogy Romániának évszázados demokratikus tradíciói vannak, ami magában véve elég garancia. Később egy magánbeszélgetés keretében, amelyben szólt is részvevő, sikerült meggyőznie a minisztert, hogy a módosításról a magyarság, amelynek nincsenek irrendata céljai, le nem mondhat. A miniszter a beszélgetés hatása alatt belement a Kiss Géza által ajánlott pótlásba.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Azt nem tudja, hogy Cuza jasszi professzornak, aki a mozgalom élén áll, van-e összeköttetése Gómbással, Hortival vagy Héjjas Ivánnal, de azt tudja, hogy a magyarságnak nincs semmi összeköttetése Cuza professzorral. Az erdélyi magyarság teljesen távol áll az antiszemitizmus mozgalomtól és eltiltja azokat, ami természetesen is, hiszen Erdély mindenkor a vallási türelmeségnek volt a hazája, másrészt azonban a magyarság rut halálánosság követné el a zsidókkal szemben, ha ellenük fordulna, mert a zsidóság az elmúlt időkben minden áldozattal ellenére is híven kitartott a magyarság mellett.

A MAGYARSÁG TÖMÖRÜLÉSE.

Az aradi magyarság mozgalmá.

ARAD, dec. 18. (Keleti Újság tudósítása.) — Arad város magyarságának tömörülése vasárnap jelentős lépéssel haladt előre, amennyiben a város magyar nyelvű lakossága kimondta az aradi Magyar Párt megalakulását, illetve az egységes magyar párt-hoz való csatlakozását.

Az alakulás.

Az alakuló ülést, amely délelőtt 11 órakor kezdődött a Fehér Kerest nagytérben, Barabás Béla nyitotta meg. Üdvözölte a termet zsu folásig megtöltő polgárságot, majd átadta helyét Szabó Zoltánnak az aradi Magyar Szövetség végrehajtó bizottsági elnökének, aki az egységes Magyar Párt megalakulásának fontosságát méltatta.

Utána Barabás Béla elmondotta, hogy a Magyar Szövetség működését nem engedték meg, mire a néppárt és a nemzeti párt az elentétek kiküszöbölése után elhatározta az összeolvadást egy egységes pártba. Az egységes magyar párt alakuló közgyűlést december 28-án tartja Kolozsváron. A gyűlésre Arad város és a vármegye huszoneköt delegátust küld ki. Szebek szállt azzal a váddal, hogy a magyarság irredenta politikát folytat. Az erdélyi magyarság senkitől sem vár semmit, hanem a maga erejére támaszkodva, akarja érvényesíteni törvényadta jogait, az alkotmány keretein belül.

A képviselő beszámolója.

Zima Tibor képviselő szólalt fel. Az országgyűlésnek eddig csak rendkívüli ülésszakai voltak, ahol nem igen nyílt alkalom a magyar kisebbség jogainak érvényesítésére. Különben is a magyar kisebbség képviselőinek senni oknyó nicsen törvényesnek tartani a mai országgyűlést, mint a többi ellenzék pártoknak. Hogy a magyar képviselők mégis bemennek a parlamentbe, annak oka az, hogy a magyarországi képviselője van, nem engedhetik meg magának azt a fényűzést, hogy távollétével tüntessen.

Az új alkotmány.

Az alkotmányegységesítést feltétlenül szükségesnek tartja. Csak az a kérdés, hogy ez a kormány, amely különben is jóformán egyedül van a parlamentben, végrehajthatja-e ezt az egységesítést. Minden ok meg van arra, hogy az ország népe ne tekintsen aggodalom nélkül a reform elé.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

Az antiszemitizmusról.
Kiter az antiszemitizmus-tüntetések, amelyekben két fontos nyilatkozat hangzott el a magyarság ellen Vajda és Jorga részéről, akikről pedig demokratikus felfogást várhatott volna a magyarság.

A FŐRABBI TRAGÉDIÁJA.

Dr. Schreiber Ignác ó-budai főrabbi ágyonágya a villamos.

BUDAPEST dec. 10. (Az Est tud.) — Vezetés szerencsétlenségnek esett áldozatul dr. Schreiber Ignác, az óbudai izraelita hitközség főrabija. Nyolc óra táján Óbudán a Templom téren fel akart szállni a villamosra, de a megállóhelyen lévő kocsi nem tudott felkapaszkodni, fejjel a kerékek alá került és a villamos keresztül ment rajta. A főrabbi a helyszínen nyomban meghalt.

Az óbudai izraelita hitközség egyik vezető tagja, aki szemtanúja volt a főrabbi halálának, a következőképpen mondotta el Az Est munkatársának a szerencsétlenség lefolyását:

— Ma reggel 8 óra felé a főrabbi a Templom téren fel akart szállni az 53-as villamosra. Pestre készült. Az 53-as villamosnak pótkocsija is volt, meg nem volt egészen a megállóhelyig, csak lassan menetben, félkeze haltat a sínre, amikor a főrabbi az első kocsi alá felkapaszkodni. Egy pillanat alatt történt az egész, nem is tudom megmagyarázni, hogy elcsuszított-e, vagy a karia nem bírta a kapaszkodást. Amikor előlétem, a főrabbi már a földön fektett, feje a villamos kerékei alatt, az agyvelő kioltott. Odafutottunk az akkor már álló villamoshoz, de Schreiber Ignác már halott volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Erős egészséges ember volt, 31 éves, egyenesen a rabbi-semináriumból került az óbudai hitközséghez. Csáládja nem volt.

Dr. Schreiber Ignác főrabbi egyike volt azoknak, akik a szemünáriumból a legkiválóbb képességekkel kerültek ki. Goldziner Ignácnak, az európai híri orientálistának volt legkedvebb tanítványa. Képzett, nagy tudású férfi, kitűnő szónok, most vasárnap az új óbudai izraelita temető felavatásánál mondotta el az utolsó beszédét. Több hittudományi munkája van.

Temetésre íránt a mai napon történik meg az intézkedés.

NORTH GERMAN LLOYD MAGYARORSZÁGBA

Duplacsvári gőzhajó
New Yorkból — Brémába
A hajó minden második szombat indul.
Külföldre berendezett harmad osztályú kabinok.
Fényeskonyha, zárt, köznyelmes kabinok, 4 és 6 személyes.
Kétféle tevénytársulat fordult a helyi újságokhoz.
North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

NEWYORKBÓL TRIESTBE GENUAN AT

Magyarországi, Csehország, Ausztria, Jugoszlávia, a legjobb és leggyorsabb utat a Földön!
Taormina, Jan. 18, March 7, 1900
America, Febr. 7, March 21, 1900
Giulio Cesare (új)... Febr. 17... 1900
War Tax (Heti adó) \$5.00
Kétféle tevénytársulat fordult a helyi újságokhoz.
Fejlesztésért fordult az új vasúthoz lévő újságokhoz vagy egyenesen a címre:
Navigazione Generale Italiana
a leggyorsabb és legnagyobb olasz hajózárszolgálat
Italia-America Shipping Corporation
1 State Street, New York City.
Magyarországi Irodánk:
Baross-tér, Költömény-ut 2. Budapest. (K. P. 3)

DEVITA
S. De Vita Bankár
2105 FIRST AVE., NEW YORK
Cor. 10th Street
Külföldi felügyelet alatt
Jaratunk, hogy mindig a legújabb és legbiztonságosabb napj sron továbbítsuk pénzügyi ügyeinket.
Tegnap a következő ártályamnak voltak érvényesek:
1000 magyar korona 2.40
10,000 osztrák korona 12.00
1000 osztrák korona 4.00
1000 román lei 6.50
1000 osztrák korona 2.50
A fenti ártályok az utolsó postai ártályok költségét számítva értendők. Az utolsó "Vasárnap" című színes melléklettel együtt.
INGYEN SÚROVNYI ÁTUTALÁS!
Hajlégyek — Kétféle újság, 1000 színes képváltozó, a mely értékes tudnivalót tartalmaz.

A MEGRÓLT APA KIIRTOTTA CSALADJÁT.
MUNCIE, Ind., január 5. William Miller 30 éves gyári munkás hirtelen megőrült a agyvelője huszonegy éves fegyverrel meg látom gyermekét, az 5 éves Evelyn, a 3 éves William és a tizenegy hónapos Robert. — Hogy a családját teljes legyőz önmagát is megölte a szerencsét-

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.

ISTVÁN MAS MÓDON TE HALÁLÁT

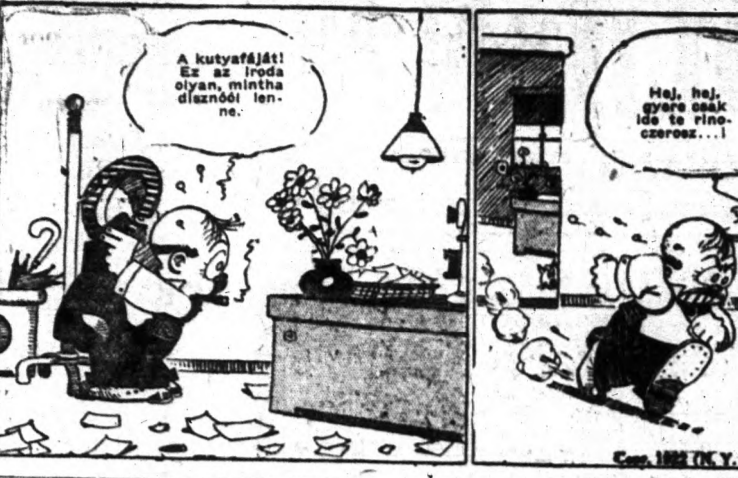
andon halálragadományozója a 37 éves ári munkást.
ZATÓS ESET.
hogy öngyilkos-baleset, vagy áldozata.
andon halálrag

KIS HIRDETESEK

ARSZABASA. KERESTETES, MUNKAT KERES... BUDOROZOTT SZOBAK... HAZASSAGI HIRDETESEK... LEVELEZES, GYONGYOKOK KERESTETES, MUNKAT NYER... HAZMESTER felvételt Franklin Exchange, 813 South Ave., Wilkinsburg, Pittsburgh, Pa.

KERESTETES. BERGL OSZKAR, aki egy hónap óta van Clevelandban... KERESTETES. BUDOROZOTT SZOBAK... HAZASSAGI HIRDETESEK... LEVELEZES, GYONGYOKOK KERESTETES, MUNKAT NYER... HAZMESTER felvételt Franklin Exchange, 813 South Ave., Wilkinsburg, Pittsburgh, Pa.

A CSALÁDI ÉLET GYÖNYÖREI.

Cartoon by G. P. Gumpert

H. E. VARGA A csehek és a trianoni szerződés

PRAGA, dec. 10. (8 Órai Újság tud.) — A képviselőház tegnapi ülésén Ondorco tót néppárti képviselő a cseh köztársaság külügyi politikájának tárgyalása folyamán szembeszökővel a Javorina-kérdésben tanúsított magatartása miatt, Benes dr. nagyon jól tudja, hogy a Javorina-kérdés Csehország hátrányára dönt el és azért igyekszik, hogy a felelősséget a tót néppárt tagjaira hárítsa. Ebből az alkalomból a szónok kérdést intézett a külügyminiszterhez, vajon azok a híresztelések, melyek szerint

megfelelnek-e a valóságnak és kijelentette, hogy pártja ép úgy ragaszkodik a trianoni szerződés sérthettségéhez, mint a pittsburghi szerződés sérthettségéhez és betartásához. Az állami alkalmazásban levő legionáriusok prágai ülésén határozatlan kimondták, hogy a köztársaság egész területén legionárius napot rendeznek. Ezen fel fogják szólitani a kormányt, hogy vagy teljesítse a legionáriusok követeléseit, vagy mondjon le és rendezzen új választásokat. A legionáriusok követelik, hogy a köztársaság elismerje a trianoni szerződés hatályát és betartsa azt.

A parancs, parancs...

Cartoon by G. P. Gumpert

KI GAZOLTA EL NAGY JÁNOST

BUDAPEST, dec. 10. (Az Est tudósítása) — Nagy János 14 esztendő hegedűművész tragikus halála ügyében a rendőrség két nap óta folytatja a nyomozást. Tegnap a kora délutáni óráktól kezdve estig razzia tartottak a detektívek az autógarázsokban, hogy megállapítsák, melyik autómobil gazolta halálra a fiatal hegedűművészt és a halálautónak ki a tulajdonosa és sofferje. A razzia az esti órákban eredményre is vezetett: a Rökk Szilárd utcában lévő Dandy autógarázsban sikerült ráakadni egy fekete csukott Mercedes típusú gépkocsira, amely Nagy Jánost elgázolta. Az autómobil a következő jelzés van: A XVI—220.

A rendőrség Bodis Istvánt gondatlanul okozott emberlét büntette címén őrizetbe helyezte. Kardos büntetőjogi szempontból nem vonható ügyben felelősségre, ennek dacára azonban Nagy János családja többmillió korona erejéig terjedő kártérítési pört indít ellene. Kardos már hosszabb ideje él kinn Amerikában és ott nagy vállalatok vannak. Kardos nem tért vissza Amerikából Budapestre. A rendőrségre ma délután beidéztek Kardos Jánost és

WEST SIDEI OLCÓSÁGOK

Modern 6 szobás ház a W. 104-ik utcán, villany, fűrdő, jó pince, közvetet utca, ára \$4200.00. 2 CSALADOS MODERN közel a West 26-ik utcához, 5 szoba fűrdő lent és fent, villany, jó pince, nagy porca, ára \$5900.00. UJ 2 CSALADOS teljesen modern, közel a Denison Avenue-hoz, 5 szoba fűrdő lent és fent, villany, a pincében, nagy padlás, palatető, dupla porca, ára \$8500.00.

Makranczy Real Estate

Ne tévessze el az új címet: 2825 LORAIN AVENUE, CLEVELAND, O. Lincoln 1506

ELADÓ TELKEK

GRIFFIN AVE. Lot jutányos áron eladó. További felvilágosítást ad: PAL IMRE 9117 Buckeye Road, Cleveland, O. Ha van lotja és arra építeni akar, mi kölcsönt szerzünk és adunk épületet.

Alliance Lumber Co.

2533 East 89 St. Cleveland, O. Telefon Cedar 779 Princ. 93 W. ELADÓ FARMOK. 45 AKERES FARM, nagy gyümölcsös, 10 akér erdő, 30 akér szőlő, 9 szobás ház, benne furnace, eladó, 15 dollárért kiadó, Erdőkölöki 1714 Buckeye Road, Cleveland, O.

W H SCHWARTZ

Eladó magyar ügyvéd és jogtanácsos. Előadott mindenféle ügyeket, eladó naponta este 8-ig. Szerződés délután 5-ig. Házassági ügyek délután 10-12-ig. 1872 N. Main Street, az emeleten. Telefon: Diversey 8134.

Kovácsy M. Andor

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 627 Society for Savings Building, CLEVELAND, O. Telefon: Main 1882, Central 1507-K. Esteli iroda: 9107 Buckeye Road. Irodai órák: 7 órától 5 óráig.

HERMAN MALING

Német-magyar ügyvéd és nyelvtanár. A törvény mindenben gyakorolt. — Tanács ingyen. 127 N. DEARBORN STREET, Room 511, CLEVELAND, OH. Telefon: Dearborn 6925. (n)

Jos. N. Ackerman

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS 608-10-12 W. ENGINEERS BLDG., CLEVELAND, O. Sombath délután és vasárnap csak előzetes megbeszélésre fogadjuk. Cuy. Central 4678, Bell Main 392. Lakás Fairmount 8771. (k)

SAMUEL SILBERGER

Magyar ügyvéd és jogtanácsos. WEST 25th St. és LORAIN AVE. 2-ik em. a Marshall Patika fölött. CLEVELAND, O. Telefon: Lincoln 172. (k)

PACKARD

7 személyes nyitott 1917 Model. Most lett overhauled és teljesen jó állapotban van. Itt van az alkalom, hogy egy jó kocsi legyen olcsó pénzért. Daniels-Cleveland Co. 2013 East 65th Street, Cleveland, O. Tel. Randolph 2243. JOGI TANÁCS. Magyarul beszélő angol ügyvéd új címet: 222 Lorain St. Iroda-tel: Superior and East 6th St. Iroda-tel: Main 7950. Cím: 1385, Lakás: Princeton 2118.

FISCHER A.

magyar-német ügyvéd és jogtanácsos. Szoba szám 211, 163 Washington St., Chicago, Ill. Telefon: State 7818. Este lakásán található 6-10 8:30-ig. 546 W. NORTH AVE. Telefon: Diversey 3150.

OKTATÁS.

Csak az angol nyelv megtanulása biztosíthat boldog jövőt a magyarnak Amerikában. Megrendelhet a híres 2 dolláros Angol-Magyar Tanítót 50 leckejével, csupán 1 dollár előre való befizetése mellett, melyből könyven és hitványon megtanulja. Ha nem felel meg, pénzét megtérít.

ISADORE BRAUN

okl. tanító és közegető. 10210 Adams Ave. Cleveland, O. (kz-411) VEGYES. POLACHEK ZOLTAN. fémérkek, bejegyz. szabadalmi ügyvéd személyes segítségnyújtással minden magyar feltalálást. Kérjem INGENYER Patent Szabályoztat. Irjon még mind, ha van találmánya, vagy ha van szabadalmi ügyvédnek érdeklő ónt.

BEVA... INTÉ... MÓ... Davis munk... legi bevánd... problémák... visszaélései... bevándorlók... venni. — A... hetnek. — A... WASHING... zalesok meg... le. Már most... ken foglalk... lónböz érdekel... jelenlegi törvén... Az később... marad szigorú... vehető, hogy o... lenlegi kvótáren... A héten a... dással meg... sítása utján m... teni. Ha a mos... dorási törvény... nek lehet min... lag már a követ... A három... nagyobb kifog... bevándorlók szá... hogy a valóban... Davis muh... gása a jelenleg... lóktól a saját b... kezmenye, hogy... afelett, hogy k... a hatóságok —... törekessék, hog... utlevél, akik e... Vannak egy... nesen kiküldt... A munkát... és Romániára... mánia előt... neki nem tetsz... olymód, hogy a... Egyesült Állam... szertint azzal v... merle el. Harding el... hogy a bevánd... mód megállapít... jaból és kik ne... Ha ezeket m... gadják, ennek v... közel jövőben... tozás áll majd... Az igaz m... gresszúra várak... Sikerte... küzde... a ha... A mítoszatlan... zsal sikerült él... a halott... A MASODIK... Nyolc óráig... tartani a "h... WASHINGTON... A halál és az orv... keseredett küzd... tak Frederik Cur... küzdelemben vég... gyözött. Curtint, a Sal... egyik ötvenötve... Gannon tegnapi... rált. A műtét k... szivverése és lé... szűnt s Curtin v... valóságban halott... Akkor Dr. Gan... zette a halott re... jaival enyhén v... szívet. A szívm... lassan megindult... vek ismét működ... s egy mellékvese... eio után Curtin f... A feltámadt Cur... élete nyolc óráig... nyolc óra alatt m... ködését, sőt üntud... szanyerve beszél... tolt orvosaival f... Curtin másodszor... fél hirtor halt m... hogy tudta volna... a második halál... A második halál... már a tudomány... erőfeszítésekkel sem... sahozni Curtint.